

ENTREVISTA

Joan Perucho

POETA I NARRADOR

► ► ►

I la primera edició de 1525 de la *Divina Comèdia* em va deixar esparverat perquè fullejant-la i parlant amb Riquer, vaig descobrir que no diu "l'avara povertat dei catalani". No ho diu. Dante diu: "L'avara povertat di Catalogna", i això encara és més greu, perquè catalans podrien ser uns que sí i els altres que no, però Catalunya era tota sencera. I era avara perquè els nostres reis eren pobres i treballadors i quan se'ls hi feia un estrip a la capa, enlloc de canviar-la la recosien i si la corona quedava torçada per un cop, amb un martell la tornaven a posar dreta. Això no agradava gens als diplomàtics perquè consideraven que uns reis que feien aquestes coses no podien ser gaire bons reis.

J.G. I en aquesta recerca de llibres, ha pesat més la voluntat o la casualitat?

J.P. Hi ha hagut de tot. En alguns casos coneixia l'existència de l'exemplar i en d'altres la troballa ha estat casual. He trobat llibres a Nova York, a Roma, a París, a tot arreu del món. Els uns buscant-los i els altres m'han vingut a trobar a mi. La predestinació.

J.G. Si hagués d'escollir un llibre d'entre tots els que té, quin es quedaria?

J.P. El que escolliria, el que ara m'agrada més, és un recopilatori de Sebastià Sánchez-Juan que es diu *Prismes*. Fullejant-lo fa uns dies vaig descobrir un vers que em va deixar incrustat a la vida per tota la meua existència: "No em deu amor que no em sacia, doneu-me joia per morir". Em vaig quedar de pedra picada. Doneu-me joia per morir. Qui té joia per morir? Ningú!

J.G. I dels seus, és capaç de destacar-ne algun per sobre dels altres?

J.P. Sí, *El mèdiu*.

J.G. Per què?

J.P. Perquè és el que m'endinsa més en els misteris de la vida. El mèdiu! Per què sabem les coses? El mèdiu! Són els mèdiu!

J.G. Fa poc temps va anunciar que deixava la secció 'El arquero dubitativo', la darrera possibilitat que teníem de llegir els seus articles a la premsa. ¿Li ha costat prendre aquesta decisió?

J.P. Sí, molt. Vaig deixar de fer llibres, però els articles encara els conservava perquè és un gènere curt i dominable en què m'ajuda d'una manera eficaçíssima la meua dona, que havia sigut mecanògrafa i això ho domina molt. Jo li dicto el text i ella l'escriu. Però ara cada vegada em costa més i cada article nou és una complicació molt gran, per això he decidit no fer-ne més.

J.G. I ara que està de moda, no ha pensat a fer una fundació amb tot el material que té?

J.P. Fa uns mesos, el conseller de cultura, Jordi Vilajoana, ens va convidar a dinar a mi i a la meua dona. Al final del

"El meu pare em va acostar a l'obra de Ramon Llull i d'Ausiàs March, i la meua mare em va portar fins a Cervantes, que per a mi ha sigut una gran experiència"

dinar em va preguntar què tenia previst fer amb la meua biblioteca, un cop mort. Jo li vaig dir que era una cosa que havia pensat moltes vegades, però a mi el que m'importa més és que si jo falto la meua dona pugui disposar de tot el que hi ha de la manera que vulgui. I així serà.

J.G. I no li agradaria crear una fundació amb el seu nom?

J.P. Sí que m'agradaria, però jo no sóc la Thyssen.

J.G. I no s'ha plantejat fer alguna cosa per donar-li continuïtat, perquè no es perdi el seu llegat?

J.P. No, això el més probable és que s'acabi venent amb gran honor i gran alegria dels bibliòfils, però es farà quan la meua dona ho vulgui.

J.G. I quines relacions manté amb els seus companys escriptors?

J.P. Cap. No ens fem.

J.G. Amb ningú?

J.P. Bé, amb el Martí de Riquer, amb el Pere Gimferrer i amb el Gerard Vergés de Tortosa. Són els tres únics, amb els altres, res de res!

J.G. Sempre ha dit que li han fet més cas fora de Catalunya que aquí. Com ho valora?

J.P. No ho sé. Juan Manuel Bonet, Trapiello, Sánchez Molina, Martínez Montmany, Sánchez Ostiz i tota aquesta gent sempre m'han apreciat molt i sempre m'han dedicat molts articles, i aquí, no. Mai! Però no els hi retrec res, cadascú és lliure de fer el que vulgui.

J.G. I per quin motiu creu que passa?

J.P. Potser i en part, pel fet d'haver escrit en castellà. Això m'ha obert unes portes que els altres no tenien obertes, però jo he escrit en castellà perquè la meua mare era castellana i el meu pare era català. Ell em va acostar a l'obra de Llull i d'Ausiàs March, i ella em va portar fins a Cervantes, que per a mi ha sigut una experiència extraordinària.

J.G. I de la seva època a la revista 'Destino', què en recorda?

J.P. Jo hi vaig estar 10 anys, a *Destino*. Si ara s'hagués de fer una recopilació de tots els meus articles no s'acabaria

mai. En tornar de la guerra ens vam trobar amb uns grans cartells que hi havia al pati de Lletres que deien: "Si eres español, habla el idioma del Imperio", i vam començar a fer l'Alerta. A *Destino*, una revista que havia fundat Ignasi Agustí a Burgos durant la Guerra Civil, ens anaven seguint amb lupa perquè consideraven que podíem ser els seus continuadors i un dia ens van fer entrar a tres. El Nèstor Luján va arribar a ser-ne director perquè era un home de qualitats excepcionals. L'Antoni Vilanova va anar a la Universitat de Madison. I jo em vaig quedar fent una pàgina que es deia *Invencción y criterio de las artes*. Això és el que ha quedat al fons de la revista *Destino* i d'aquí es podria fer una gran selecció.

J.G. Aquesta feina a 'Destino' el va portar a vincular-se molt amb l'art i els artistes de l'època. Què en recorda?

J.P. Quan feia de jutge, a la meua jurisdicció hi havia el poble d'Horta de Sant Joan. Allí vaig conèixer Picasso. Picasso em va deixar de pedra picada, vaig intimar molt amb ell, més que Palau i Fabre, molt més. El Palau i Fabre?, res! I em vaig dedicar a escriure d'art. Vaig escriure de Picasso, de Joan Miró, de Gaudí... El primer llibre que es va escriure de Gaudí després de la guerra va ser el meu.

J.G. Una de les seves grans passions literàries i vitals ha estat la cuina. Quan va començar aquest gust pels fogons?

J.P. Amb la meua amistat amb Nèstor Luján. Jo anava a casa seva i veia que feien plats molt diferents dels que es cuinaven a casa meua. "Senyora Luján, per què ratlla la cebeta?". I m'ho explicava. El Nèstor també venia a casa a dinar i la meua mare feia una cuina severa, la cuina castellana. Feia cocidos, asados, la sopa de la infanteria española i quan va descobrir la pilota va quedar entusiasmada i la va incorporar a la seva manera de cuinar, però hi afegia el xoriço, que aquí no s'estilava gens i que donava al brou una tonalitat daurada. Amb aquests coneixements i la visió directa de totes les contraposicions i possibilitats que oferia la cuina, el Nèstor i jo vam decidir fer *El gran libro de la cocina española*, que va publicar Danae.

J.G. Una de les constants de la seva obra és aquesta fascinació pels éssers estranys, pels fantasmes, per les coses sobrenaturals. Com la justifica?

J.P. Perquè m'introdueix en el món del misteri. Jo penso que el concepte de fantasma el pot representar una gran galeria en la qual es poden veure al final uns cortinatges amb uns serrells i quan m'hi acosto veig que aquells serrells, sense ser impulsats per ningú, es mouen. Qui els fa moure? Ah! No se sap! El misteri!

Fundació Caixa de Girona

CENTRE CULTURAL DE CAIXA DE GIRONA
FONTANA D'OR

exposicions

Planta pre-Romànica, Planta dels Arcs i Sala Romànica

París, 1900-1930

A LA COL·LECCIÓ OSCAR GHEZ
PETIT PALAIS DE GINEBRA

Fins al 8 de febrer de 2004

Horaris d'exposicions:

Feiners: de dilluns a divendres d'11.00 a 13.00 h
i de 17.30 a 21.00 h

Dissabtes d'11.00 a 14.00 h i de 17.30 a 21.00 h

Diumenges i festius d'11.00 a 14.00 h

ENTRADA LLIURE

CENTRE CULTURAL DE CAIXA DE GIRONA
FONTANA D'OR

c. Ciutadans, 19 - 17004 Girona
Tel. 972 209 836 - Fax 972 209 414
info@fundacioaixadegirona.org

